

h. *Smlouvy s jinými obcemi.*

Těž za potřebu uznávají Athéňané, aby své spojení a smlouvy s oligarchickými obcemi upewňovali; neboť kdyžby se tyto dle smlouv nezachovaly, u koho jiného, pomyslí si každý, bylo by nesprávi, nežli u těch některých mocnějších, kteří je učinili? Kdyžby ale lid smlouvy činil a nedržel je, možno jen jedinému, kterýžby věc tu byl pronesl a s ní se snášel, za winnu položit, a tento může zase ostatním namluwiti (nalhati), že on přítomen nebyl, aneb že ani nepřiwolil. Jedná-li se o nějaké shodnutí u shromážděného lidu, a takowéto by se mu nelíbilo, vyhledává wmluw na tisíce, aby se jen nestalo, co by se jemu nelíbilo. A pojde-li něco zlého z toho, což lid usoudil, wmlouwá se tím, že jen několik lidí proti nim jednajíce věc tu pokazili; pochází-li ale co dobrého z toho, sobě samým příčinu w tom přikládají (přičítají).²²⁾

i. *Smýšlení lidu o sobě samém.*

Lidu zase veřejně se posmívati, nectně o něm mluwiti nedopouští Athéňané, aby sami potupu swou neslyšeli (do zlé powěsti nepřišli); kdyžby ale někdo někoho osobně tupiti chtěl, dowolují tomu, dobře wědouce, že takowý potupený na mnoze z lidu nebýwá, ani z četné chátvy, nýbrž nejwice buď bohatý, neb urozený, aneb mocný. Ze sprostých a lidumilců jen některým se posmívají, a ani to by se nestalo, kdyžby se to nedálo wíce ze wšetečnosti a zwědawé žádosti, než aby se

h. Ἡ ἐν δὲ συμμαχίας καὶ τοὺς ὄρκους ταῖς μὲν ὀλιγαρχουμέναις πόλεσιν ἀνάγκη ἐμπεδοῦν· ἣν δὲ μὴ ἐμμένωσι ταῖς συνθήκαις, ἣ ὑφ' ὅτου ἀδικεῖσθαι νομίζοι τις ἡ ἀπὸ τῶν ὀλλίων οὐ συνέθεντο. Ἄττα δ' ἂν ὁ δῆμος συνθῇται, ἐξεστὶν αὐτῷ ἐνὶ ἀνατιθείσει τὴν αἰτίαν τῷ λέγοντι καὶ τῷ ἐπισηφίσαντι ἀρνεῖσθαι τοῖς ἄλλοις, ὅτι οὐ παρῆν, οὐδὲ ἀρέσκει. Ὅι γε τὰ συγκείμενα, πυνθάνονται ἐν πλήρει τῷ δήμῳ, καὶ εἰ μὴ δοξαίεν ταῦτα, προφάσεις μυρίας ἐξεύρηκέν του μὴ ποιεῖν, ὅσα ἂν μὴ βούλωνται. Καὶ ἂν μὲν τι κακὸν ἀναβαλῇ ὑφ' ὧν ὁ δῆμος ἐβούλευσεν, αἰτιᾶται ὁ δῆμος, ὡς ὀλλιοὶ ἄνθρωποι αὐτῷ ἀντιπράττοντες διέφθειραν· ἐάν δέ τι ἀγαθόν, σφίσιν αὐτοῖς τὴν αἰτίαν ἀνατιθέασι. 22)

i. Κωμωθεῖν δ' αὐ καὶ κακῶς λέγειν τὸν μὲν δῆμον οὐκ ἐῷσιν, ἵνα μὴ αὐτοὶ ἀκούωσι κακῶς· ἰδίῃ δὲ κελεύουσι, εἴ τις τινα βούλεται, εὖ εἰδότες, ὅτι οὐχὶ τοῦ δήμου ἐστὶν, οὐδὲ τοῦ πλήθους ὁ κωμωδοῦμενος ὡς ἐπὶ τὸ πολλόν, ἀλλ' ἢ πλούσιος, ἢ γενναῖος, ἢ δυνάμενος. Ὅλλιοι δὲ τινες τῶν πενήτων καὶ τῶν δημοτικῶν κωμωδοῦνται, καὶ οὐδ' οὗτοι, ἐὰν μὴ διὰ πολυπραγμοσύνην, καὶ διὰ τὸ ζητεῖν πλέον τι ἔχειν

lid w posměchu měl; protož žádný se nehorší nad tím, wida posmiwati se jim. Jáť ale tuším, že lid w Athénách dobře zná, kteří z občanů jejich hodní, a kteří nešlechtní jsou. Poznávše pak těch pro sebe potřebných a užitečných milují je, byť by i nešlechtní byli; šlechtných pak tím více nenávidí; neb oni myslí, že šlechtičnost k dobrému jim není, nýbrž k zlému. A naproti tomu jsou někteří, kteří w prawdě z lidu rodem jsou, lidumilci ale nejsou. Já liduwládu owšem lidu přiznávám (přeji), nebo že by i on dobře činil, každého wyznání jest (každý wyzná); ale každý z těch, kteří z lidu rodem jsou, wywoli-li sobě raději přebýwati w obci demokratické, nežli w oligarchické, býwá odhodlán k nesprawedlnosti; neb se domníwá, že jsoucímu w obci demokratické lehčeji bude zakrýti (zatajiti) nešlechtnost, nežli w oligarchické.²³⁾ Co se tedy řízení Athénanůw dotýče, tento způsob jejich nechválím, když se jim ale líbí, liduwládou se spravowati, zdá se mi, že takowého způsobu, jaký jsem ukázal, užívající, dobře liduwládu udržují.²⁴⁾

k. *Wywracowání námitek.*

I. Ještě pak i w tom widím (slyším) láti Athénanům, že i celý rok zde trávícímu (trwajícímu) člověku možno není ani w raddě, ani před lidem práwa se dowolati. To ale w Athénách pro nic jiného se nestává, nežli že pro množství prací jim nemožno, aby jsouce všickni hned odbýwání odcházeli. A jak by to

τοῦ δήμου. "Ὡστε οὐδὲ τοὺς τοιοῦτους ἄχθονται κομψομένους. ¶ Φημὶ οὖν ἔγωγε, τὸν δήμον τὸν Ἀθηῆνσι γιγνώσκειν μὲν, οἷτινες χρηστοὶ εἰσι τῶν πολιτῶν, καὶ οἷτινες πονηροὶ· γινώσκοντες δὲ, τοὺς μὲν σφίσιν αὐτοῖς ἐπιτηδεύουσιν καὶ συμφέρους φιλοῦσι, καὶ πονηροὶ ὥσι, νοῦς δὲ χρηστοὺς μισοῦσι μᾶλλον· οὐ γὰρ νομίζουσι, τὴν ἀρετὴν αὐτοῖς πρὸς τῷ σφετέρῳ ἀγαθῷ πεφυκέναι, ἀλλ' ἐπὶ τῷ κακῷ. Καὶ τοῦναντίον γε τούτου, ἔνιοι, ὄντες ὡς ἀληθῶς τοῦ δήμου τὴν φύσιν, οὐ δημοτικοὶ εἰσι. Δημοκρατίαν δ' ἔγωγ μὲν αὐτῷ τῷ δήμῳ συγγινώσκω, αὐτὸν μὲν γὰρ εἰ ποιεῖν παντὶ συγγνώμῃ ἔστιν· ὅστις δὲ μὴ ὅν τοῦ δήμου εἴλετο ἐν δημοκρατουμένῃ πόλει οἰκεῖν μᾶλλον ἢ ἐν ὀλιγαρχουμένῃ, ἀδικεῖν παρ' ἐσκευάσατο, καὶ ἔγνω, ὅτι μᾶλλον οἷόν τε διαλαθεῖν κακῷ ὄντι ἐν δημοκρατουμένῃ πόλει ἢ ἐν ὀλιγαρχουμένῃ.²³⁾ Καὶ περὶ τῆς Ἀθηναίων πολιτείας τὸν μὲν τρόπον οὐκ ἐπαινώ· ἐπειδὴ περὶ δ' ἔδοξεν αὐτοῖς δημοκρατεῖσθαι, εὖ μοι δοκοῦσι διασώζεσθαι τὴν δημοκρατίαν, τούτῳ τῷ τρόπῳ χρῶμενοι, ὃ ἔγωγ ἐπέδειξα.²⁴⁾

k. I. Ἐτι δὲ καὶ τὰδε τινὰς ὁρῶ μεμφομένους Ἀθηναίους, ὅτι ἐνίοτε οὐκ ἔστιν αὐτοῖς χρηματίζειν τῇ βουλῇ οὐδὲ τῷ δήμῳ ἐνιαυτόν· καὶ θνήσκουσιν ἀνθρώπων καὶ τοῦτο Ἀθηῆνσι γίνεται οὐδὲν δι' ἄλλο, ἢ ὅτι διὰ τὸ πλῆθος τῶν πραγμάτων οὐχ οἷοί τε πάντας ἀποπέμπειν εἰς χρηματίζαντας. Πῶς γὰρ ἂν καὶ

možné bylo, když předně tolik má se slawiti slawností, jakých žádná mezi Athénskými obcemi nemá, a při kterých nejméně někomu možno býwá obstaráwati věci obce se týkající; pak se soudů, psaní a wyšetřování takových k rozsuzování schází (přináší), jakých jinde ani všickni lidé dohromady k rozsouzení nemají. Neb w raddě se musí o mnohých věcech mluwiti, jakož: o mnohých strany wojska, o mnohých k obstaráwání peněz a jiných potřeb; o mnohých zase pro zákonodárství; o mnohých záležitostech obce napořád se naskytujících; o mnohém jiném zase skrzé spojení a přijímání poplatků jejich; pak i péči míti o loďstvo a o oběť. Zda-li tedy co diwno, že při takovýchto jim podřízených prácech možno není, všecky lidi rychle odbýwati (obstaráwati)?²⁵⁾ Mluví však někteří, že, když někdo má peníze před raddu neb před lid přijde, hned obstarán býwá. Jáť bych skoro tímto přiswědčil, že mnoho z platu se odbýwá w Athénách, a snad by se ještě více dělalo, kdyby jich více peníze přinášelo. Toto ale také dobře wím, že proto předce město nepostačilo by všecky prosebníky odbýwati, aniž by jim někdo jakékoliw peníze: zlaté, stříbrné dával; neb i to musí se rozsuzowati, když by na př. někdo loď swou nespořádal, neb něco weřejného stawěl. Mimo to musí do roka rozsouzení býti: ředitelové sboru (ustanowení) při slawnostech: Dionysia (Bakchusa), Apolla, Minervy, Promethea a Vulkana; i čtyry sta důstojníků

οἱοί τε εἶεν, οὐστίνως πρῶτον μὲν δεῖ ξεροτάσαι ξεροτάς, δσας οὐδεμία τῶν Ἑλληνίδων πόλεων. (ἐν δὲ ταύταις ἡττόν τινα δυνατόν ἐστι διαπρατέσθαι τῶν τῆς πόλεως.) ἔπειτα δὲ δίκας καὶ γραφάς καὶ εὐθύνας ἐκδικάζειν, δσας οὐδ' οἱ σύμπαντες ἀνθρώποι ἐκδικάζουσι· τὴν δὲ βουλὴν βουλευέσθαι, πολλὰ μὲν περὶ τοῦ πολέμου, πολλὰ δὲ περὶ πόρου χρημάτων, πολλὰ δὲ περὶ νόμων θέσεως, πολλὰ δὲ περὶ τῶν κατὰ πόλιν αἰὲ γιγνομένων, πολλὰ δὲ καὶ τοῖς συμμάχοις, καὶ φόρον δέξασθαι, καὶ νευρίων ἐπιμελεῖσθαι καὶ ἱερῶν. Ἄρα δὴ τι θαυμαστὸν ἐστίν, εἰ, τοσούτων ὑπαρχόντων πραγμάτων, μὴ οἷοί τ' εἰσὶ πᾶσιν ἀνθρώποις χρηματίζειν;²⁵⁾ Λέγουσι δὲ τινες, ἦν τις ἀργύριον ἔχων προσέη προσ βουλὴν ἢ δῆμον, χρηματίζει. Ἐγὼ δὲ τοῦτοις ὁμολογησαίμ' ἄν, ἀπὸ χρημάτων πολλὰ διαπρατέσθαι Ἀθηναῖσι, καὶ ἔτι ἂν πλείω διαπρατέσθαι, εἰ πλείους ἐπεδίδοσαν ἀργύριον· τοῦτο μέντοι ἐγὼ οἶδα, ὅτι πᾶσι διαπραῖσαι ἢ πόλις τῶν δεομένων οὐχ ἱκανή, οὐδ' εἰ ὅποσον οὖν χρυσίον καὶ ἀργύριον διδοίη τις αὐτοῖς. Αἰὲ δε καὶ τὰδε διαδικάζειν, εἰ τις τὴν ναῦν μὴ ἐπισκευάζει, ἢ κατοικοδομεῖ τι (τὸ) δημόσιον· πρὸς δὲ τοῦτοις χορηγοῖς διαδικάζειν εἰς Διονύσια καὶ Θαρρηλία καὶ Παναθηναῖα καὶ Προμηθεῖα καὶ Ἡραίστεια δσα ἔτη· καὶ τριηραρχοὶ καθίστανται τετρακόσιοι ἐκά-

loďstva každoročně se ustanowuje, jichžto záležitosti dle wůle jejich do roka rozhodnuty býti musí. Při tom se musí úřady ustanowovati a posuzowati, sirotkové opatrowati a strážu u wěznů postawowati; a to vše musí se státi do roka. Časem swým i wojsko rozsuzowáno býti musí; i když se nějaké jiné neočekávané nepráví stane; neb když někteří neobyčejnou potupu někomu učiní, neb když se rouhají. Přemnoho ještě opomíjím; nehlawnější ale již řeknuto mimo pořádek při odvádění daně. Toto se vždy, jako mnohé jiné věci, děje po pěti letech. — Nuže tedy nepoznáváš, že vše toto se musí rozsuzowati?²⁶⁾ Řekni si někdo, vždyť není třeba, aby w tom čase vše se rozsuzowalo. Však jestliže se přisvědčiti musí, že potřeba, aby vše rozsuzowáno bylo, i potřeba jest, by se to každoročně sláwalo; poněwadž ani nyní při každoročním rozsuzování nezmohou, aby mezi množstvím lidu přestali býti nesprawedliwi.²⁷⁾ Tu řekne zas někdo jinak: rozsuzowati se musí, může jich ale méně rozsuzowati. Owšem když se méně učiní soudů (soudců!), newyhnutelně při každém soudu méně jich souditi bude, protož i lehčeji bude, před málem soudců wěc uspořádati a zastáwati; za to ale o mnoho méně sprawedliwě rozsuzowati se bude. Při tom i na to lze pomyslit, že Athénané mnoho slawností musí konati, při kterých nemožno souditi; a těchto slawností konají dvojnásobně více, nežli ostatní (z Helenů), já ale je

στον ἐνιαυτοῦ, καὶ τούτων τοῖς βουλευμένοις διαδικάσαι ὅσα ἐστὶν· πρὸς δὲ τούτοις ἀρχὰς δοκιμάσαι καὶ διαδικάσαι, καὶ ὀρφανοὺς δοκιμάσαι, καὶ φύλακας δεσμοτῶν καταστήσαι. Ταῦτα μὲν οὖν ὅσα ἐστὶν. Διὰ χρόνου δὲ διαδικάσαι δεῖ στρατίας, καὶ ἐάν τι ἄλλο ἐξαπιναιῶν ἀδίκημα γένηται, ἐάν τε ὀβρισιώσι τινες ἀηδεις ὕβρισμα, ἐάν τε ἀσεβήσωσι. Πολλὰ ἔτι πᾶν παραλείπω· τὸ δὲ μέγιστον εἰρηται, πλὴν αἱ τάξεις τοῦ φόρου· τοῦτο δὲ γίνεται ὡς τὰ πολλὰ δι' ἔτους πέμπτον. Φέρε δὴ τοῖνυν, ταῦτα οὐκ οἴεσθε χρῆναι διαδικάζειν ἅπαντα;²⁶⁾ Εἰπάτω γάρ τις, ὅτι οὐ χρὴν αὐτόθεν διαδικάζεσθαι. Εἰ δ' αὖ ὁμολογῇ (δεῖν) ἅπαντα χρῆναι διαδικάζειν, ἀνάγκη δι' ἐνιαυτοῦ. Ὡς οὐδὲ νῦν δι' ἐνιαυτοῦ δικάζοντες ἐπαρχοῦσιν, ὥστε παύειν τοὺς ἀδικοῦντας, ὑπὸ τοῦ πλήθους τῶν ἀνθρώπων.²⁷⁾ Φέρε δὴ, ἀλλὰ φησί τις χρῆναι δικάζειν μὲν, ἐλάττους δὲ δικάζειν. Ἀνάγκη τοῖνυν, ἐάν μὲν ὀλίγα ποιῶνται δικαστήρια, ὀλίγοι ἐν ἐκάστῳ ἔσονται τῷ δικαστηρίῳ· ὥστε καὶ διασκευάσασθαι ῥᾶδιον ἔσται πρὸς ὀλίγους δικαστάς, καὶ συνδεκάσαι, (ὥστε) πολὺ ἥττον δικαίως δικάζειν. Πρὸς δὲ τούτοις οἴεσθαι χρὴ, καὶ ἑορτὰς ἄγειν χρῆναι Ἀθηναίους, ἐν αἷς οὐχ οἷον τε δικάζειν. Καὶ ἄγουσι μὲν ἑορτὰς διπλασίους ἢ οἱ ἄλλοι· ἀλλ' ἐγὼ

přirovnávám k obci, která takových slavností nejmeně slavi. ²⁸⁾

II. Při takovémto zřízení w Athénách myslím, že není možno aby věci jinak, než jak se nyní dějí, tam se dály, lečby se jak možno pomalu něco odejmalo, a něco zase přisazovalo (přidávalo); mnoho ale změnit se nemůže, aby tím lidu vláde něco se neodňalo. Možno ovšem mnohé věci vyhledati, aby lépe mělo se občanství (lepší bylo řízení w obcích); aby u lidu ale vláda jistá vždy se zachovala, a při tom správa lépe se wedla, toto dostatečně vymyslíti, není lehké, leč jak pravím, pomalu něco přidávati, a něco ubíratí. ²⁹⁾

III. Zdá se, že Athénané i w tom dobře se nepochválili, že w obcích pobouřených sprostějších se ujmají. Oni však toto moudrou rozvahou činí. Nebo kdyby se wrhli ku wznešenějším, snadno by se přivrhlí k těm, kteří pro ně we všem dobře nesmýšlejí; neboť w žádné obci nebývá šlechta přízniwá lidu, nýbrž w každé obci nejsprostší z lidu přeje zase lidu. Rovní rovným přízniwi býwají. Proto tedy Athénané sobě přízniwých hledají; neb kdykoliwěk se odvážíli na stranu šlechticů se wrhnouti, nikdy jim to neprospeklo, nýbrž w brzkém čase lid sám we služebnost upadl. To se jim stalo od Boeťůw; když se k šlechticům Milesanůw přivrhlí, powstali tito po krátkém čase, a lid potlačili; též když se ujali Lakedaemonůw proti Mesenům, po

μὲν τίθῃμι ἴσας τῇ ὀλιγίστας ἀγούσῃ πόλει. ²⁸⁾

II. Τοῦτων τοίνυν τοιούτων ὄντων, οὗ φημι οἶόν ἐστι εἶναι, ἄλλος ἔχει τὰ πράγματα Ἀθηναίων, ἢ ὥσπερ νῦν ἔχει, πλὴν εἰ κατὰ μικρόν (τι) οἶόν τε τὸ μὲν ἀφελεῖν, τὸ δὲ προσθῆναι. πολλὸν δ' οὐχ οἶόν τε μετακινεῖν, ὥστε μὴ οὐχὶ τῆς δημοκρατίας ἀφαιρεῖν τι. Ὡς τε μὲν γὰρ βέλτιον ἔχειν τὴν πολιτείαν, οἶόν τε πολλὰ ἐξευρεῖν. ὥστε μέντοι ὑπάρχειν δημοκρατίαν μὲν εἶναι, ἀρκούντως δὲ τοῦτο ἐξευρεῖν, ὅπως δὴ βέλτιον πολιτεύσονται, οὐ ῥάδιον, πλὴν, ὅπερ ἄρτι εἶπον, κατὰ μικρόν τι προσθέντα ἢ ἀφελόντα. ²⁹⁾ —

III. Δοκοῦσι δὲ Ἀθηναῖοι καὶ τοῦτο τοι οὐκ ὀρθῶς βουλευέσθαι, ὅτι τοὺς χεῖρους αἰροῦνται ἐν ταῖς πόλεσι ταῖς στασιαζούσαις. Οἱ δὲ τοῦτο γνώμῃ ποιοῦσιν. εἰ μὲν γὰρ ἤρουντο τοὺς βελτίους, ἤρουντ' ἐν οὐχὶ τοὺς ταῦτα γινώσκοντας σφίσιν αὐτοῖς. ἐν οὐδεμὶν γὰρ πόλει τὸ βέλτιστον εὖνον ἐστὶ τῷ δήμῳ, ἀλλὰ τὸ κάκιστον ἐν ἐκάστῃ πόλει εὖνον τῷ δήμῳ. οἱ γὰρ ὅμοιοι τοῖς ὁμοίοις εὖνοι εἰσι. Διὰ ταῦτα οὖν Ἀθηναῖοι τὰ σφίσιν αὐτοῖς προσήκοντα αἰροῦνται. Ὅποσάκις δ' ἐπεχείρησαν αἰρεῖσθαι τοὺς βελτίστους, οὐ συνήνεγκεν αὐτοῖς, ἀλλ' ἐντὸς ὀλίγου χρόνου ὁ δῆμος ἐδούλευσεν. ὁ μὲν Βοιωτοῖς. τοῦτο δὲ, ὅτε Μιλησίων εἴλοντο τοὺς βελτίστους, ἐντὸς ὀλίγου χρόνου ἀποστάντες τὸν δῆμον κατέκοψαν. τοῦτο δὲ, ὅτε εἴλοντο Λακεδαιμονίους ἀντὶ Μεσσηνίας.

krátkém čase Lakedaemonové porazivše Meseny proti samým Athénánům bojowali. ³⁰⁾

Snad by se někdo domníval, že asi žádný nespravedlivě w Athénách potupen (potrestán) nebývá; já ale pravím, že někteří jsou, kteří nespravedlivě potupeni bývají; ovšem bývá takovýchto jen málo. Avšak ne málo musí býti těch, kteří by zasaditi se chtěli proti liduwládě w Athénách; při čemž také to (na uvaženu) jest, že žádný z lidu, který právem trestán bývá, se nepouzí, nýbrž jen kdo neprávě se trestá; a jak zase na to lze pomysli, že by w Athénách, kdežto lid sám ouřady spravuje, mnoho nespravedlivě trestáno bylo? Buď že se nespravedlivě ouřad zastává, aneb že dle správnosti nebývá mluveno nebo jednáno, proto w Athénách trestáni jsou. Toto vše sluší uvaženu býti, aby se nemyslelo, že Athénám od trestanců hrozí nebezpečnství. ³¹⁾

νίων, ἐντὸς ὀλίγου χρόνου Λακεδαιμόνιοι καταστρεψάμενοι Μεσσηνίους, ἐπολέμουν Ἀθηναίους.³⁰⁾

Ὑπολάβοι δέ τις ἂν, ὡς οὐδείς ἄρα ἀδίκως ἡτιμῶνται Ἀθήνησιν· ἐγὼ δὲ φημι τινὰς εἶναι, οἳ ἀδίκως ἡτιμῶνται, ὀλίγοι μὲντοι τινές. Ἀλλ' οὐκ ὀλίγων δεῖ τῶν ἐπιθησομένων τῇ δημοκρατίᾳ τῇ Ἀθήνησιν· ἐπεὶ τοὶ καὶ οὕτως ἔχει, οὐδὲν ἐνθυμεῖσθαι ἀνθρώπων, οἳτινες δικαίως ἀτιμῶνται, ἀλλ' εἴτινες ἀδίκως. Πῶς ἂν οὖν ἀδίκως οἰοῖτό τις ἂν (τούς) πολλοὺς ἡτιμῶσθαι Ἀθήνησιν, ὅπου ὁ δῆμος ἐσιν ὁ ἄρχων τὰς ἀρχάς; Ἐκ δὲ τοῦ μὴ δικαίως ἄρχειν, μὴδὲ λέγειν τὰ δίκαια ἢ πράττειν, ἐκ τοιούτων ἀτιμοὶ εἰσιν Ἀθήνησι. Ταῦτα χρηὸς λογισόμενον μὴ νομίζειν εἶναι τι δεινὸν ἀπὸ τῶν ἀτίμων Ἀθήνησιν.³¹⁾